

कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियान सन
२०२०-२१ मध्ये अनुसूचित जमाती
प्रवर्गासाठी राबविण्यासाठी रु.५०० लक्ष
निधी वितरित करणे.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कृयायो-०५२०/प्र.क्र.५९ (भाग-३)/१४-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय (विस्तार), मुंबई- ४०० ०३२

तारीख: १४ जानेवारी, २०२१

वाचा

१. केंद्रीय कृषी व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाचे पत्र क्र.३-१/२०१५-M&T(i&P), दि. २७ मे, २०२०
२. केंद्रीय कृषी व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाचे पत्र क्र.do ३-६(KKA-III)/२०२०- M&T(i&P), दि. ८ जून, २०२०
३. कृषी व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र.: कृयायो-०५२०/प्र.क्र.५९/१४-अ, दि. १४ जुलै, २०२०.
४. आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र. बीयुडी-२०२०/प्र.क्र.७/कार्यासन-६ दि. ११ जानेवारी, २०२१

प्रस्तावना:-

राज्यात केंद्र पुरस्कृत कृषी यांत्रिकीकरण उप-अभियान राबविण्यात येत आहे. सदर उप अभियानांतर्गत एकूण आठ घटक असून, घटक क्र. १ व २ हे नवीन तंत्रज्ञानाने विकसित केलेल्या संयंत्राची प्रात्यक्षिके, प्रशिक्षण व चाचणी बाबत आहेत. घटक क्र. १ व २ यासाठी केंद्र हिश्याचे प्रमाण १००% आहे. उर्वरित ६ घटकांसाठी केंद्र व राज्य शासनाच्या निधीच्या हिश्याचे प्रमाण ६०: ४० असे आहे.

केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २७ मे, २०२० च्या पत्रान्वये, कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानासाठी केंद्र हिस्सा रु.३७५० लक्ष व समरूप राज्य हिस्सा रु. २५०० लक्ष अशा एकूण रु.६२५० लक्ष निधीच्या कार्यक्रमास तसेच संदर्भाधीन दि.८ जून, २०२० च्या पत्रान्वये कृषी यांत्रिकीकरण उप-अभियानातील घटक क्र.६ अंतर्गत राज्यातील नंदुरबार, उस्मानाबाद, वाशिम व गडचिरोली या ४ आकांक्षित जिल्ह्यामध्ये यांत्रिकीकरणाचा कार्यक्रम राबविण्यासाठी केंद्र हिस्सा रु.३०७.२० लक्ष व समरूप राज्य हिस्सा रु.२०४.८० लक्ष असा एकूण रु.५१२ लक्ष रकमेचा कार्यक्रम मंजूर केला आहे. अशाप्रकारे सन २०२०-२१ या वर्षात कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानासाठी एकूण रु.६७६२ लक्ष रकमेच्या कार्यक्रमास मान्यता देऊन केंद्र हिश्याचा रु.४०५७.२० लक्ष निधी वितरीत केला आहे. केंद्र हिश्याच्या वितरीत निधीमध्ये सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी रु.३१५७.२० लक्ष, अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी रु.६०० लक्ष व अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी रु.३०० लक्ष एवढ्या निधीचा समावेश आहे. त्यानुसार, सदर उप अभियान सन २०२०-२१ या वर्षात राबविण्यासाठी रु.६७६२ लक्ष निधीच्या कार्यक्रमास संदर्भाधीन दि.१४ जुलै, २०२० च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने वितरीत

केलेल्या निधीपैकी अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा रु.३०० लक्ष व समरुप राज्य हिश्याचा रु.२०० लक्ष असा एकूण रु.५०० लक्ष निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्या अनुषंगाने शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

- या शासन निर्णयान्वये, कृषि यांत्रिकीकरण उप अभियानाची अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी अंमलबजावणी करण्याकरीता केंद्र हिश्याचा रुपये ३०० लक्ष (अक्षरी: तीन कोटी फक्त) व समरुप राज्य हिश्याचा रु.२०० लक्ष (अक्षरी: दोन कोटी फक्त) असा एकूण रु.५०० लक्ष (अक्षरी: पाच कोटी फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर (BDS) वितरीत करण्यात येत आहे.
- सदर योजनेतर्गत मंजूर केलेला रु.५०० लक्ष निधी (अक्षरी: पाच कोटी फक्त) खालील लेखाशीर्षाखाली चालू वर्षी अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

केंद्र	राज्य
मागणी क्रमांक:- टी-५ २४०१- पीक संवर्धन, ७९६ जनजाती क्षेत्र उप योजना (०१) जनजाती क्षेत्र उप योजनांतर्गत योजना राज्य योजनांतर्गत योजना, (०१) (११) कृषी उन्नती योजना कृषी यांत्रिकीकरण उपअभियान (कें.पु.यो), (केंद्र हिस्सा) (२४०१A४५९), ३३ अर्थसहाय्य.	मागणी क्रमांक:- टी-५ २४०१- पीक संवर्धन, ७९६ जनजाती क्षेत्र उप योजना (०१) जनजाती क्षेत्र उप योजनांतर्गत योजना राज्य योजनांतर्गत योजना, (०१) (१०) कृषी उन्नती योजना कृषी यांत्रिकीकरण उपअभियान (कें.पु.यो), (राज्य हिस्सा) (२४०१A४४९), ३३ अर्थसहाय्य.

- या उप अभियानाकरीता वितरीत करण्यांत आलेला निधी वार्षिक कृति आराखड्यात मंजूर केलेल्या बाबींवर खर्ची टाकावा तसेच, अनुदानाची रक्कम लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर PFMS प्रणालीशी संलग्न बँक खात्यातून महा-डीबीटी पोर्टलद्वारे जमा करावी.
- उपलब्ध निधी अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थ्यांसाठीच खर्च करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.
- सदर योजनेतर्गत ट्रॅक्टर या बाबीसाठी किंमतीच्या ५०% किंवा रु.१.२५ लाख यापैकी जे कमी असेल ते याप्रमाणे अनुदान देण्यात यावे.
- इतर यंत्र/अवजारांच्या बाबतीत कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना व संदर्भाधीन केंद्र शासनाच्या दि.२७ मे, २०२० च्या पत्रातील सूचना, अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- सदर निधी खर्च करताना तो विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे / प्रक्रियाचे / वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत/C.V.C. तत्वानुसार /प्रचलित शासन निर्णय / नियम / परिपत्रक/तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही

अंमलबजावणी यंत्रणांनी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहिल.

८. कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियानाच्या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी, संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन, उद्दिष्टनिहाय अंमलबजावणी विषयक सविस्तर सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिकार्यांना निर्गमित कराव्यात. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा मासिक अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत केंद्र शासनास सादर करावा. सदर अहवाल सादर करताना त्यामध्ये महिला शेतकरी, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती शेतकरी यांच्यासाठी निर्धारित केलेले भौतिक/आर्थिक लक्षांक व साध्य याबाबतची माहिती वेगळ्याने सादर होईल, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.
९. सन २०२०-२१ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टिने, निधी आहरण व संवितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१.	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सहायक संचालक (लेखा-१) कृषि, आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२.	जिल्हास्तर	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी.	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी.

१०. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाने त्यांचा अनैपचारिक संदर्भ क्र.३२५/२०२०/व्यय-१, दि.२८ डिसेंबर, २०२० तसेच आदिवासी विकास विभागाने संदर्भाधीन दि.११ जानेवारी, २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०११४१६५१२७५७०१ असा आहे हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत आंडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (कृषि), मंत्रालय, मुंबई-३२

२. मा.राज्यमंत्री (कृषि), मंत्रालय, मुंबई-३२
३. सर्व सन्माननीय विधी मंडळ सदस्य, द्वारा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. प्रधान सचिव (आदिवासी विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई-३२.
५. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. संचालक (निविष्ठा व गुण नियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
८. सर्व संचालक/सह संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
९. विभागीय कृषि सह संचालक (सर्व)
१०. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
११. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर (लेखा परिक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता)
१२. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१३. वित्त विभाग (व्यय-१ व अर्थसंकल्प - १३) मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. निवड नस्ती (कार्यासन -१४अ)